

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocialno glasilo.

Štev. 23.

V Ljubljani, v soboto 6. junija 1903.

Letnik VIII.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — Naročnina je za vse leto 8 K, za četrt leta 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — Dopisi pošiljajo se uredništvu „Slovenskega Lista“ — Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — Naročnina, reklamacije in oznanila se pošiljajo upravnistvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravnistvo sta v Ljubljani Stari trg šte. 19. Uradne ure od 9 do 12 ure dop. — Oznanila se računajo po navadni ceni.

Manifest jugoslovanskih poslancev za brate Hrvate.

Hrvatski in slovenski poslanci iz Dalmacije, Istre in Trsta, kateri so bili zadnje dni na Dunaju, izdali so sledeči manifest:

„Nekoliko tednov že odigravajo se v kraljevini Hrvatski in Slavoniji resni dogodki. Vznemirljive demonstracije, ki so razširjene po vsej deželi, mnogoštevilna aretiranja, posredovanje oborožene sile in proglašenje nagle sodbe: vse to si je osvojilo pozornost najširše javnosti. Naravno je, da so ti dogodki pri sorojakih, pri dalmatinskih in istrskih Hrvatih in Slovencih dosegli najživahnejši odmev. Vesti o ubitih, mnogoštevilnih ranjenih in zaprtih, provzročile so v narodu največje razburjenje.

Vseh teh dogodkov in posebnostih dejstva, da je vsled avtentične strani došlo zatrdilo, da gibanje vzklikov nagli sodbi prav nič ne pomenjuje, smatrali so hrvatski poslanci iz Dalmacije, Istre in Trsta za svojo dolžnost povzdigniti svoje glasove v prilog svojim sorojakom. Ta čut dolžnosti se pojavlja toliko močneje, ker je znano, da je posredovanje narodnega zastopa v Hrvatski in Slavoniji vsled tamošnjih razmer skoraj nemogoče. Najprej se je sklenilo naprositi Njeg. Velič. cesarja in kralja Frana Josipa v posebni avdijenci za posredovanje proti prelivanju krvi in posebno še prositi za pomiloščenje onih, ki so bili po nagli sodbi obsojeni na smrt. Poziv na posamične hrvatske dalmatinske deželno-zborske in državnozbornske poslance, kakor tudi na hrvatske in slovenske poslance Trsta in Istre, naj odpotujejo na Dunaj, bil je splošno sprejet. Tekom treh dni zbrali so se na Dunaju vsi poslanci razun nekaterih, ki so bili zadržani.

Naprosena avdijenca ni bila dovoljena, in sicer na predlog avstrijskega ministerskega predsednika, iz državnopravnih ozirih do druge državne polovice.

Hrvatsko-slovensko odposlanstvo se pa vsejedno s zadovoljstvom vrača v domovino, ker si je svesto, da je v trenutku narodnega žalovanja storilo svojo najnujnejšo dolžnost in ker popolnoma upravičeno pričakuje, da njih prizadevanja ne bodo brezuspešna.

Odločni korak zastopnikov treh dežel, posebno pa korporativno potovanje velike večine celega deželnega zbora k vladarju, je pojav, ki ne more ostati brez vpliva na sodbo o vzrokih in važnosti gibanja.

Čeravno poročila o dogodkih ne soglašajo, vendar je gotovo, da vlada v Hrvatski in Slavoniji velika nezadovoljnost, ki se je na mnogih krajih pojavila v tako hudih manifestacijah, da vojskova sila v deželi ni zadostovala za potlačanje nemirov in so se morale rekvirirati čete iz Avstrije in Ogerske. Celo uradne vesti potrjujejo, da se brzojavni drogi nasilno podirajo, brzojavne žice trgajo, železniške šine odstranjujejo, da se prebivalstvo polašča uradnih oseb, razorožuje orožnike, poškozujeta uradna poslopja, da so se vršili po vaseh in zagrebških ulicah pravi boji z oboroženo silo.

Slednjič je tudi brezdvomno gotovo in uradni krogi v Zagrebu sami priznavajo, da je v več okrajih došlo do prelivanja krvi, da je bilo ubitih (v Zaprešiču, Kalinovacu in Fužinah), da je bila v dveh mestih in treh okrajih proglašena nagla sodba.

Nasproti takemu položaju ostajajo brezvspešni vsi poskusi, da bi se gibanje omalovaževalo in prikazovalo kakor povsem lokalno. Ako bi bilo to res, potem ne bi bilo treba zastavljati brzojavke, kršiti pisemsko tajnost in postavljati vojaške kordone v to, da se svetu prepereči izvedeti popolno in vso resnico.

Takim pojavom morajo brezdvomno biti v podlago težki povodi. Umetno uprizorjena agitacija nikakor ne bi mogla izzivati takega plamena, posebno pa med kmeti, ki so povsod najkonservativnejši element. — O razmerah v

Hrvatski in Slavoniji je inostranstvo žalibog slabo podučeno.

Manifest govori potem o krivicah, ki se gode na Hrvatskem z ozirom na volilno pravico in na volitve, o zatiranju neodvisnega časopisja, občinske avtonomije in sploh o kršenju vsega avtonomnega življenja, o gospodarskem propadanju Hrvatske in izseljevanju, ki je temu posledica, o kršenju pravic, ki so Hrvatski zagotovljene v nagodbi, o protizakonitem usiljevanju madjarskega uradnega jezika in madjarske zastave in o kršenju svobode zborovanja in shajanja ter zaključuje:

„Iz navedenega vsakdo spozna, da gibanje v Hrvatski in Slavoniji nikakor ni prevratne naravi in tudi ne izbruh narodnega sovraštva. Hrvatska zahteva po svojih zastopnikih in svojem časopisju spoštovanje pravic, zagotovljenih po obojestranskih pogodbah, kakor tudi, da se jej ne kršijo v ostalem svetu veljavne državljanske in ustavne pravice.

Težak je sedanjí položaj hrvatskega naroda; ali v očigled simpatijam, katere je vzbudilo trpljenje naših bratov za pravično stvar po vsem svetu, ne zgubljam upanja — osobito po zaslugi novinstva, in to ne le slovanskega, ampak tudi tujejezičnega, zlasti nemškega in italijanskega, ki je, pustivši na strani, narodni antagonizem, nastopilo nam v prilog.

Hrvatje ne pozabijo tega nikdar, kakor tudi ne drugih dokazov bratskega sočutja, ki jim je prihajalo od slovanske strani, posebno pa od krvnih bratov, Slovencev in Srbov.

Dal Bog, da bi nas tudi v bodoče vsako resno narodno vprašanje našlo tako zjedinjenje in pripravljenje v pomoč, da bomo bratski pomagali eden drugemu!

Zadnji dogodki so gotovo pripomogli k temu, da se razpršijo predsodki, razširjeni o hrvatskem narodu. Hrvatski narod, ki je tako zaslužen za civilizacijo, ki je s krvjo svojih najboljših sinov branil kulturo pred opetovanimi

Kako se je iznebil Janko mačk svojega gospoda.

(Kratkočasnica iz laških Tirol. Poslovenil Krstnik.)

Gospod baron pl. Gattone je imel strašno rad mačke. Ves ljubi dan ni počel drugega, kot božal je in ljubkoval svoje velike črne mačke. Imel je teh živali polno po vseh kotih svoje lepe hiše. Skrbno je pazil, da jim je dajal njegovi zvesti sluga Janko vedno tečne hrane.

Da bi si bil izbral baron družico in pomočnico na življenja poti, se mu ni zdelo vredno, dasi je bil bogat. V mestu je imel lepo palačo, ob bližnjem pogorju krasno vilo, a razen tega še precej polja, travnikov in gozdov. Tudi precejšen kupček zlatov je imel spravljanih v mestni hranilnici. Ali je v svoji mladosti pozabil izbrati si ljubeznivo nevesto, ali ga je njegova izvoljenka neusmiljeno zavrnila, da ni imel več poguma, poizkusiti iznova, o tem ni znanega nič gotovega. Zaradi premoženja bi se bil tedaj prav lahko oženil. Pri takih razgovorih je dejal gospod baron navadno: „Kar se je zgodilo, se je zgodilo! Zdaj imam svoje mačke in Janko jih mora rediti po njih stanu. Drugega opravila tako nimam. Potrebujem ne dosti in tako mora biti

tudi Janko zadovoljen z malim, kajti ne spodobiti se, da je hlapec večji od gospoda.“

Janko je dobro vedel, da veljajo te besede zanj kot evangelij, da se ne dajo izpremeniti niti za las. Zadovoljen je moral biti s svojo polento, hrano tamošnjih prebivalcev. Le ob največjih praznikih je dobil tudi kozarček vina in košček mesa za prigrizek, sicer je jedel samo sočivje in pil vodo. Gospod baron je trdil, da je taka hrana najboljša, najtečnejša, najredilnejša, da ohrani zdravo dušo in telo. Če je bil tudi Janko teh misli, zato se gospod baron pl. Gattone ni brigal. Mačke pa so morale imeti vedno najlepše meso, in naj je bilo še tako drago. Kaj malega mora pač dati tudi najrevnejši človek za tisto, kar ima najrajši, tembolj torej stari, bogati „slavni“ baron svojim črnim mačkam.

Lahko je tedaj umevno, da Janko in mačke v takih razmerah niso mogli biti bogve kakšni prijatelji; istotako je to umljivo, kot ni mogel Janko nikakor umeti, da se mora po nazorih gospoda barona mačkam streči bolj kot ljudem. A niti v sanjah ni prišlo Janku v um, da bi poučil svojega gospoda, kako velik je razloček med ljudmi in mačkami. Predobro je vedel, da bi mu gospod baron pokazal vrata v zahvalo za tako lep nauk. In to bi ne bilo dobro zanj, kajti

dasi je človek lačen, je vendar imenitno, ako ga zovejo osebnega strežaja gospoda barona pl. Gattone, in ako ga včasih kak tujec ogovori v prvem hipu: „Gospod baron!“

Že dolgo je premišljal Janko, svoje čudno stališče; zastoj je mučil svoje uboge možgane, kako bi mogla romati ukusna jedila namesto v želodec grdih mačk v njegovega lastnega, ki je bil že zdavnaj sit neprijetnega vsakdanjega koncerta. Skrivaj ni mogel Janko spraviti niti najmanjšega koščka mesa. Milostni gospod baron je imel namreč silno bister pogled in povsodi je hotel biti zraven, kadar se je kaj kuhalo za njegove mačke. Tu bi bil res dober svet dragocen. Kadar se je zgodila v mestu kakšna prav imenitna burka, in je prišla tudi Janku na ušesa, tedaj je žalosten povsod oči ter zavidal mestnim zlikovcem njih duševne zmožnosti. Da bi imel vsaj mrvico njih premetenosti!

Ko so zopet nekoč pripovedovali o neki taki zgodbi, je dejal nekdo: „To ni kar tako! Ljudi pa razmere je treba dobro poznati, porabiti vsako priliko ter izkoristiti vsako slabost ljudij v svoj namen, potem pa že gre!“ Janku se posveti v možganih: „Nemogoče ni, da bi moj gospodar ne imel nobene slabosti. Hišo tako pre-

navali barbarizma — sedaj bolje poznavan in pravičnejše sojen — si gotovo tudi najdalje ohrani simpatije civiliziranega sveta, kakor najmočnejega zaveznika za doseganje narodnega ideala.

Se zborovanja v binkoštnem tednu 1903. Predsednik dr. Pero Čingarija, dalmatinski deželnozborski poslanec; dr. Rok Arneri, dalmatinski deželnozborski poslanec; Josip Bakota, dalmatinski deželnozborski poslanec; Juraj Bikanini, dalm. dež. in drž. poslanec; Manfred Borelli grof Vranski, člen gosposke zbornice; Lovro Borčić, dalm. dež. in drž. poslanec; Borija grof Caboga, c. in kr. komornik in dalm. dež. poslanec; Juraj Carić, dalm. dež. poslanec; dr. Juraj Ferri, dalm. drž. poslanec; Ivan Goriup, tržaški dež. poslanec; dr. Edvard Grgić, dalm. dež. poslanec; dr. Viko Ivčević, dalm. deželni glavar in drž. poslanec; dr. Niko Katnić, dalm. dež. poslanec; dr. Peter Klaić, dalm. dež. in drž. poslanec; Božo Korlaet, dalm. dež. poslanec; dr. Ivan Majstrovic, dalm. deželni poslanec. dr. Ivan Marović, dalm. dež. poslanec; Vicko Milic, dalm. dež. poslanec; Josip B. Perić, dalm. dež. in drž. poslanec; Ivo Prodan, dalm. dež. posl.; Anton Radić, dalm. dež. poslanec; Marko Radimiri, dalm. dež. poslanec; Nikola Ribičić, dalm. dež. poslanec; dr. Peter Ružević, dalm. dež. poslanec; dr. Otokar Rybař, tržaški dež. posl.; dr. Josip Smodlaka, dalm. dež. poslanec; Vjekoslav Spinčić, istrski dež. in drž. poslanec; dr. Ivan Stambuk, dalm. dež. poslanec; dr. Dinko Trinajstić, istrski deželni poslanec; dr. Anton Trumbić, dalm. dež. poslanec; dr. A. Verona, dalm. dež. poslanec, Anton vitez Vuković, Vučidolski, dalm. drž. poslanec; dr. Josip Zaffron, dalm. dež. poslanec.

Interpelacija

poslancev dr. Šusteršiča in tovarišev na Njeg. eksceleuco g. ministerskega predsednika kot vodjo justičnega ministerstva in notranjega ministerstva.

Ljubljanski dnevnik „Slovenec“ priobčil je v številki 121. dne 29. maja t. l. v rubriki „Dnevne novice“ naslednji sestavek:

„Položaj v Ljubljani. Deželni predsednik baron Hein je v nedeljo ponoči hitel brzojavljati v svet o napadu na kazino na podlagi popolnoma pristranskih in neresničnih virov in je s tem tudi ministerskega predsednika Körberja speljal v vodo, Ljubljani pa mnogo škodoval.“

Dolžnost deželnega predsednika bi bila, se prej bolje informirati, predno se s takšnimi poročili škoduje Ljubljani in predno trosi okolu novice o streljih, katere je slišal samo — gluhonemi baron Wolkenberg. Sedaj se pa baronu Heinu nič ne mudi popravljati, ko ima pred seboj poročila sodnijske komisije. Sploh pa korespondenčni biro, to mo-

ramo priznati, ni prvič poročal neresnice! Res čudno se nam zdi, da pravi današnji uradni list, da dosedaj še ni povoda kaj popravljati. Povoda je pač dovolj, ker se je z neresničnim poročilom škodilo Ljubljani in vlada bi morala tudi sedaj hiteti, da popravi to škodo, katero je zakrivil sicer mnogo tudi ljubljanski župan, ki je podtikal brez povoda mladeniške izgrede „neki politični stranki“ in tako kot župan (!) dajal izgredom pomen, katerega imeli niso. A o tem se z Ivanom Hribarjem korenito pomenimo!

Povod, preklicati napačna poročila bi moral biti pri deželni vladi tem večji, ker je sodnijska komisija popolnoma nepristranska in je tudi član komisije Nemeč gospod Kaiser popolnoma pošteno pojasnil položaj. In če sedaj baron Hein apelira, naj se listi vsega ogibljejo, kar bi poostrilo, „die durch die bedauerlichen Ereignisse des letzten Sonntag geschaffene Situation“ moramo povdarjati, da je to situacijo on ustvaril s čudnimi poročili na Dunaj in jo še ustvarja, ker dela kakor bi se vsa Ljubljana dvigala proti Nemcem; v resnici je pa le skrajno ogorčeno nad baronom Heinom in njegovim postopanjem. Koerber je radi hrvatskih zadev v veliki zadregi, in dasi imajo sicer nekateri Nemci velika usta o mažarski nadutosti, so sedaj vendar v stiski, kaj naj store.

V tej zadregi so potrebovali izvestni krogi protinemške demonstracije. Radovedni smo torej kdo je provociral izgrede pred kazino. Ljubo je to Nemcem, kakor Koerberju, zato je ta družba te demonstracije, katere vsi pametno misleči ljudje obsojajo, porabila in jih izrablja ter jim hoče pripisovati važnost, katere nimajo. In tudi deželni predsednik Hein dela v tem smislu, dela radi tega, da bi vlada vsaj Nemce dobila zase v prihodnji seji državnega zbora, ko pride zopet na vrsto nujni predlog zaradi hrvatskih zadev. A to povemo, da to vsi pametni Nemci že uvidevajo, zakaj se tukaj gre. . . Posebno postrežljiva v službi vlade je „Tagespost“, ki nečuvveno pretirava ves položaj in piše, kakor bi po Ljubljani Nemci že svojega življenja ne bili varni. Pravi, da „Slovenec“ hujska proti turnarski slavnosti. To je po mnenju „Tagespošte“ hujskanje, če smo mladino prosili, naj turnarsko slavnost prezre. Da smo ob enem obrnili se tudi do resnejših nemških krogov z opombo naj skrbe, da tudi turnarji ne bodo provocirali, je to naša dolžnost, ker vemo, da se bo radi zgoraj opisanih namenov od nekaterih ljudij vse storilo, da bi bili Slovenci provocirani, a Slovenci bi storili le uslugo vladi, ako bi sedli na nastavljeni jim lim.

S tem bi koristili le vladi pa banu Hedervaryju, ker ti vsi vkup delajo politiko pod eno odejo.

Dež. predsednik Hein se je z nemškimi turnarji, kar današnja „Laibacher Zeitung“ sama potrjuje, zmenil „von der Behörde zu treffenden Verfügungen“, danes smo pa čuli, da je za 6. junija že pripravljeno vojaštvo, in celo topničarstvo je baje urejeno tako, da bo oskrbovalo službo konjenikov. Očividno je, kaj se s takimi odredbami, o katerih nepotrebnosti je vsakdo mej nami prepričan, hoče doseči.

Dostavljamo včerajšnjemu poročilu, da se je zopet oglasilo mnogo novih prič, ki so bile v usodnem trenutku v „Zvezdi“, a katerih nobena ni slišala strela, da so se pa strelji, katere je oddala komisija, slišali v sobe v bližnji okolici in celo za vodo. Nekaterim Nemcem seve to ni prav in neki Nemeč je komisiji klical radi nepristranskega poslovanja „Šufte!“ Več o tem ve član komisije g. Kolman. Upamo, da bo sodnijska komisija dotičnemu prenapetežu že zamašila usta, kakor se bodo dobila tudi pota, da se gotovi prenapeti nemški gospodi, ki v v gostilni pri Mahču blati Slovence, krepko pojasni stališče. Sicer pa bo o streljih, o katerih je ministerski predsednik Körber na podlagi napačnih poročil barona Heina s povzdignjenim glasom govoril v državnem zboru, že še govor tudi v parlamentu in takrat bo glas precej padel Körberju, pa tudi — Heimu, kateremu se ima Körber zahvaliti za svoje čudne informacije.“

Radi tega nedolžnega sestavka je bila zgorej omenjena številka „Slovenca“ konfiscirana in trdi se, da se je ta konfiskacija izvršila posredovanjem deželnega predsednika barona Heina.

Podpisani stavijo na Njegovo Eksceleuco vprašanje:

1.) Odobrava gospod minister to konfiskacijo in kako jo more opravičiti?

2.) Ali je res, da se je ta konfiskacija izvršila vsled vplivanja deželnega predsednika barona Heina? Eventuelno: Kako se more opravičiti tako vplivanje?

Na Dunaju, 5. junija 1903.

(Slede podpisi.)

Poročila iz mest in trgov.

Iz Kranja. V „Gorenjčevih“ tiskarni so si vzeli patent na izdelovanje komatov. Kolikor se da izpoznati, izdelujejo jih več vrst, toda večinoma so vsi premajhni, da žulijo le svoje izumitelje. Včasih so gotovega gospoda žulili le njegovi „povsem novi rumeni čevljički“, kakor je sam deželi in svetu oznanjal v „Gorenjcu“ po znanem Brejčevem shodu v Senčurju. Pa — skoraj si ne upamo povedati — dekan in njegov „bratec“ sta se grozovito prestrašila učene komatarske razprave. Tolaži ju edino zavest, da se je prestrašil ob tej priliki še mnogo bolj g.

dobro poznam. Morda se pa le kako iznebam te zlodjeve zverijadi!“

Na večer je bilo. Solnce je usipalo poslednje žarke skozi okna v sobo. Ko se tako poslavljajo, predno utone za gorami, se je zdelo Janku, kot bi mu klicalo: „Dobro srečo! Predno se jutri zopet vidimo, le glej, da kaj iztuhtaš!“

„Da, nekaj se mora zgoditi in naj se podere grad“, sklene Janko, „sicer še lakote umrjem. A čas je, da nakrmim mačke! Samo da so site njegove mačke, zame se niti ne zmeni stari skopuh! Čakaj, ti že navijem uro! — Toda, kaj pomeni oni krog sredi sobe na tleh, tri črte, kamni in kup smole? Gotovo se boji hudobca, babjeverec! Naj se ga le, saj vzroka ima dovolj. A zdaj moram iti krmit mačke.“

Janko je šel v kuhinjo, kmalu nato pa sta šla z gospodom baronom v malo dvorano, Italijani jo zovejo „salotto“. Janko je nesel kaj spretno štiri velike skledе ovsenega močnika na rokah in jih postavil sredi sobe na tla. Takoj so se pridrvile črne mačke iz vseh oglov in se hlastno lotile večerje. Gospod baron jih je božal za vrstjo. V Jankovem želodcu se je prav tedaj pričel koncert. Revež je kar bledele jeze in ogorčenja. Za hrbotom gospoda barona stoječ je stiskal pesti in se zgražal nad mačkami. Da bi mu dal

gospod le par minut neomejeno oblast nad temi živalimi! A človek, če le misli in misli, si naposled že kaj izmisli. Ko se je vlegel baron spat, je šel Janko na vrt in se vlegel na klop, da bi se navžil svežega večernega zraka. Saj drugega ni večerjal nič. Svojo borno večerjo je vrgel same jeze strani.

„Nekaj moram narediti!“ Janko je premišljal in premišljal na vse mogoče načine, kaj bi storil.

„Da bi te plentaj, stavec bedasti! In da vsako stvar opazi? Ubiti mačk ne morem. Joj, kaj bi storil baron, ko bi mu izginila ena sama? Najmanj trikrat jih prešteje vsak dan. A jedno mu bom zagodel, čakaj! Kamni in krog . . . Da se nisem domislil preje! Babjeveren je baron od sile. Da, to slabost bo treba kako izkoristiti. Kaj bi bilo, ako bi mu natvezel, da se hudobni duhovi prikazujejo večkrat v podobi črnih mačk? Toda dokazati? Saj mi hiti do besede ne pusti. Aha, že vem. Kadar ne bo barona doma, jih prav pošteno namlatil, da bodo sčasoma vse bežale pred menoj, ako me bodo le ugledale. Toda, stoj, Janko! Ta bi bila še le prava; s tem bi ravno dokazal, da sem jaz mučil njegove mačke. In to bi ne bilo zdravo. — Kaj bi pa bilo, ko bi jih ‚vadel‘ vsak dan s kako posvečeno

rečjo, da bi dokazal baronu, da so njegove mačke hudobni duhovi, ki beže pred svetimi stvarmi? A to se ne spodobi in bi me Bog kaznoval. — Joj, Janko, kaj ti pa je danes? V vzprejemni sobi visi na steni velik muhamedanski molek, ki ga je prinesel naš stari iz Carigrada, ko je nekdanj potoval tjekaj. . . V tem turškem molku so vsi božji duhovi, pravi baron. Tako mu je povedal neki star mehanik, hočem reči muhamedan, zato ga je vzel seboj in ga silno spoštuje. Bodemo pa poizkusili s tem. Načrt ni preslab.“

Ko je šel drugi teden baron za nekaj dni z doma, so slišali sosedje vsak dan grozen stok in krik baronovih mačk iz gradu, zraven pa je bilo čuti, kot bi kdo tolkel in rožljaj po vseh stenah sprednje sobe z verigami. Janko je namreč dobro porabil čas, ko ni bilo barona doma, in je vadil mačke s turškim molkom. Kmalu je izdal ves denar, kar ga je imel, tako pridno je kupoval mačkam najboljših jedi. Privabil jih je v „salotto“ postavil skledo na tla, in kadar so začele živali jesti, je odprl okna, kakor je vselej zahteval gospod baron, potem pa mlatil mačke na vse pretege z onim molkom. Kmalu so zbežale druga za drugo skozi okna na prosto.

Polagoma so bile že tako navajene, da se niso dotaknile niti najboljših jedi in so jo takoj

Wohlgemuth, ki je, kakor znano, zvest pristaš „Gorenjca“. Kakor smo zvedeli, tekkel je takoj k „Gorenjcu“ in ga je zaupljivo prosil, naj za božjo voljo o komatih več ne govori, ker bi sicer utegnila dotična oblast, ki jo skoraj v vsaki številki „Gorenjca“ na pomoč kličejo, pozorna postati nanj in na njegove vajence. Obljubil je baje tudi „Gorenjcu“, da mu bo za to uslugo naredil boljši komat, ker dosedanji je, kakor se vidi iz „Gorenjca“ — oslovski. Kadar bo „Gorenjec“ zopet potreboval pri Sokolu novih „komadov“, kakor pri izletu v Medvode, naj še Wohlgemuthove vajence nabaše v rudeče srajčice. Komata se pa nikar ne branite! Za danes: „Na zdar!“

Izobraževalno in zabavno društvo Kranj v Kranju ima v nedeljo 7. t. m. ob polu dvanajsti uri dopoldne v društvenih prostorih izvanreden občni zbor. Vspored:

1. Poročilo odbora.
2. Dopolnilna volitev v odbor.
3. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Idrije, 1. junija. Neverjetno je, kako znajo naši naprednjaki po svoje zavijati. Zadnja „Jednakopravnost“ je vsa iz sebe, ker so bode našim rudarjem zgodila velika krivica. Le pomislite, to je nezaslišano! Staro župnišče se bo opustilo, ter uradniška hiša priredila za stanovanje idrijski duhovščini, farni in dekanijski pisarni in arhivu, a trpel bode radi tega — ubogi delavec. Še hujše pride. Staro župnišče se odstopi čipkarski šoli, o katere vrednosti „Jednakopravnost“ noče izgubljevati besedi. In tako se bode črtalo zopet nekaj tisočakov na škodo delavcev, samo da vstrežejo farški komodnosti. Ti pa „Slovenski List“ ne vidiš nobene krivice v tem in ko bi morali vsi delavci po brlogih stanovati! Tako naš polmesečnik.

Oglasi se toraj „Sl. List“ in povej našim naprednjakom, da če že svoje glasilo izdajajo, naj ne kažejo tako očitno svoje nevednosti, sicer pridejo ob ves ugled in veljavo v našem mestu. Saj zalagatelj našega lista je Dragotin Lapajne, ki je ob enem naš župan. Kaj on tako malo bere, kaj se je že vse obravnavalo v mestni hiši, ali ima tako slab spomin, da prehitro pozabi? Saj od 1. marca 1890 ni še tako dolgo in takrat se je pri občinski seji sklenilo, da mesto prispeva s 6000 gld., da se napravi novo župnišče. Če se je sedanjemu dekanu posrečilo, da bo erar brez mestnega prispevka vredil prostore, kakor veva naučno ministerstvo za župnijske arhive, je menda vendar s tem prihranil mestni občini 12.000 kron. Porabite toraj ta znesek za stanovanje delavcem, ako so vam res tako pri srcu! Saj za 12.000 K se že nekaj prostora priredi in ubogi rudar ni izbirčen. Torej na dan z delom za „ubogega rudarja!“ Sedaj pokazite, da niste navdušeni samo na papirju za nižje ljudstvo! Škode ne bote trpeli, saj onih 12.000 K odločenih novemu župnišču niste šteli za duhovščino, štejte jih

toraj za rudarja. Bomo videli, kako daleč sega vaša navdušenost do delavca!

Ni „farska“ komodnost kriva, ako višje oblasti dajo vedno nove predpise glede matic. Uradne župnijske knjige ne rabi samo naša rudarska direkcija, temveč tudi drugi uradi, zato je ministerstvu do tega, da se take listine ohranijo stoletja. Kaj bi rekel gospod župan, ako bi se njegovi komodnosti pripisovalo, da je občina žrtvovala nad 100.000 K za novo mestno hišo. Novo župnišče ni potrebno radi stanovanja duhovščini, tudi ne škofu za salone, pač pa radi uradnih knjig, ki vedno naraščajo, a se morajo nepokvarjene ohraniti za dolgo vrsto let, da prebivalstvo škode ne trpi.

Drugič treba vedeti, da radi tega ne bode treba niti vinarja črtati na škodo delavcev. Vi, ki časnik izdajate, bi morali vendar preštudirati državni proračun, preden kaj poročate iz njega. Tam bi videli, da je kredit za prireditev novega župnišča dovoljen iz skupnega državnega računa, ne pa iz one svote, katero ima poljedelsko ministerstvo na letno razpolago. Določenih 12.000 K na leto za prireditev novih stanovanj našim rudarjem ostane nedotakljivih našemu eraru, ali če hočete naši erarski direkciji, pa naj se župnišče prestavi ali pri starem ostane. Razložek je le ta, da pripade za to določena svota, ako se v dveh letih ne porabi finančnemu in ne poljedelskemu ministerstvu. Ako se toraj novo župnišče ne napravi, bo imela Idrija eno hišo manj. Vidite li, kako v svoji slepi strasti za svoje strankarstvo delate za prospeh rodnega svoje mesta?

Tretjič: del starega župnišča se bo porabil za novo strokovno čipkarsko šolo, in o tej se naši gospodi ne zdi vredno izgubljeti besedi. Jej, kako ste se vrezali! Vi toliko pišete in govorite o napredku, luči, izobrazbi in prosveti, pa ne privoščite našim nadarjenim dekletam, da bi se še bolj izobrazile in prišle lažje do kruha! Saj ubog rudar ne zmoro toliko, da pošiljal in plačeval v Ljubljani za svojo hčer, naj se povspne do učiteljice, vesel pa bode, ako se dekle izuči v knjigovodstvu in drugih praktičnih znanostih in lahko potem nastopi službo kot kasirka, izvežbana prodajalka v trgovini itd. Ako ste za idrijske fante na svoje stroške ustanovili realko, pustite vendar, naj erar kaj stori za idrijska dekleta. Višja izobrazba ne škodi tudi tem in pomniti je treba, da radi nove strokovne čipkarske šole ne bo treba nobenih občinskih doklad, tudi živila se radi tega ne bodo podražila. Ali vas pri tej šoli peče izraz „čipkarska“ in faktum, da so to šole izposlovali klerikalci?

Najnovejše vesti.

Kranj, 6. junija. V občinski seji mesta Kranja je sinoči odbornik dekan Koblar stavil nujni predlog, da naj se odpošlje

telegram na Njegovo Veličanstvo, v katerem naj se izrazijo simpatije prebivalstva za bratski narod hrvatski in prosil cesarja, da naredi konec žalostnim razmeram na Hrvatskem. Liberalci niso mogli niti pri tem predlogu požreti svoje nestrpnosti. Nujnost predlogu so soglasno odklonili in jo molče odkurili iz zborovalnice. Med njimi je bil tudi Ciril Pirce. Vse meščanstvo obsoja v tako nujnovажni zadevi kazanje liberalnega strankarstva.

Dunaj, 5. junija. „Slovanska zveza“ je vložila v seji naslednji nujni predlog z ozirom na dogodke na Hrvatskem: 1. C. kr. vlada se pozivlje, da pojasni prave vzroke, zakaj je naravnost v cesarski pisarni posredovala, da je bila odklonjena prošnja hrvatskih in slovenskih državnih ter deželnih poslancev, ki so hoteli prositi vladarja, naj bi pomilostil na smrt obsojene Hrvate in preprečil nadaljno prelivanje krvi. Tega postopanja vlade ne morejo opravičiti razlogi, ki jih je ministerski predsednik dne 26. maja navajal v zbornici. 2. C. kr. vladi se naroča, da čim preje izvrši sodna preiskava o izgredih v Ljubljani v noči od 24. na 25. maja, in da vspeh te preiskave naznani visoki zbornici. 3. C. kr. vladi se naroča, naj v smislu člena XVIII. carinske in trgovske pogodbe z Ogrsko skrbi, da ne bodo na Ogrskem, ozir. na Hrvatskem brez sodnega sklepa v poštnih uradih odpirali pisem, kakor se sedaj godi. Predlog je utemeljeval poslanec Borčić, ki je dejal, da na jugu ne bo prej miru, predno se jugoslovanom ne da pravica. Nadalje je govoril ministerski predsednik, imenom Čehov poslanec Herold, dalje soc. demokrat Pernerstoffer, poslanec Bijankini pa je v svojem govoru klical: „Da se vidimo pri Filipih!“ Druga točka nujnega predloga je bila sprejeta ostale odklonjene. Prihodnja seja državnega zbora bo v torek.

Sarajevo. V Selinju so h Mohamedaneu Saliću orožniki prišli preiskavat. To je tako razdražilo Salića, da je s sekiro oba orožnika na mestu umoril. Na meji hercegovinsko črnogorski hujskajo Arnavti na vojsko, a oblasti na Hrvatskem so dobile najstrožja navodila naj na bosanski meji pazijo, da ne bi agitatorji došli v Bosno ter ondi ne napravili odpora.

Domače novice.

Protiv ljubljanskim Nemcem so priredili nekateri mladi ljudje zvečer po manifestacijskem shodu za Hrvatsko demonstracijo. To demonstracijo so hoteli nekateri silno izrabiti, povečavali so njen pomen, govorili so o streljih, ki so padli v kazino in to so po uradnem korespondenčnem uradu poročali tudi nemški listi. Sedaj se pa vedno bolj pojasnjuje resnica in vidi se, kako so bila poročila o tej demonstraciji pre-

ubrale skozi okna, ako so le zagledale Janka in molek.

Ravno lepega pomladanskega dne je bilo. Solnce je sijalo tako toplo in svetlo, kot bi hotelo povedati Janku, da je ukrenil vse izvrstno in da se bo izteklo vse po sreči. Pred nekaj dnevi se je bil vrnil tudi gospod baron. Janko je bil izvrstne volje, in da bi dobil še več poguma, ko bo treba stopiti pred gospoda barona, si je privoščil pri „zlatem grozdu“ še steklenico boljšega. Ko je prišel domov, je šel naravnost k gospodu, pozvonil in vstopil.

„Milostni gospod baron, tužno vest vam imam naznaniti. Vse naše mačke so obsedene od hudiča“.

„Kaj praviš? Kaj bledeš? Janko, za Boga svetega, ti lažeš!“ vpije baron, „še nikdar se mi nisi zlagal, ne obrekuj mojih maček! Uboge živalce so vendar tako ljubke“.

„Pa je vendar gola resnica, kar govorim. Včeraj še le sem zapazil to nesrečo“.

„Janko, pazi se! Dokaži, samo dokaži, a lagati meni ni zdravo!“

„Prosim, milostni gospod, dokažem torej! Včeraj se mi je zdelo, da so mačke posebno lačne, pa sem jim dal jesti iz one skleda, ki so bili še od prejšnjega dne ostanki v nji. Kar

videlo se jim je, kako so lačne. Tako slastno jih še nisem videl jesti. Medtem sem pometal in snažil v vzprejemni sobi in snel nevede oni molek s stene, ki ste ga prinesli iz Carigrada. Kar zaslíšim precej nato v „salotto“ strahovit vrišč, stopim tje pa vidim, kako se revice skrivajo po vseh kotih. Molek sem imel še v roki. Ko pa ugledajo turški molek, planejo tisti hip vse skozi okno, ki je bilo odprto, in sicer s takim hrupom, da sem se tresel strahu in groze in so se mi lasje naježili na glavi“.

„Bomo kmalu videli. Skliči jih skupaj in prinesi jim jedi, kajti jaz ne verjamem, dokler se ne prepričam na lastne oči“, de baron ves bled samega strahu. Janko se prikloni, gre v kuhinjo in se kmalu vrne s polno skledo. Danes je Janko privoščil mačkam kosilo iz dna srca, saj je bil uverjen, da je to njih zadnje. Nekoliko ga je sicer skrbelo, če ga prevara njegova umetnost, a prav preveč ne.

Ko ugledajo mačke skledo, prilezejo plašno iz vseh kotov. Zdaj je imela priti glavna stvar. Komaj je čakal baron, kaj bo. Janko sname molek s stene in stopi k skledi. Kot bi trenil z očmi, so izgubile živali slast do jedi, debelo so pogledale Janka, a še bolj debelo strašni turški molek, in poskakale skozi okna in vrata iz hiše,

„Janko, prosim te, rotim te, pobij vrage! Janko . . . brž . . . sicer ne ostanem niti minuto več v hiši! Tega bi ne bil mislil nikoli, da imam žive hudobce v hiši“.

Nato plane baron v svojo sobo, se zaklene dvakrat in zleze pod posteljo. Za Jankota pa je bil ta dan najveselejši v celem njegovem življenju, kot je sam pravil kasneje. Jezno je prihitel z velikim okleščkom na dvorišče, pobil vse mačke, odprl zatem klet, potegnil iz nje starega mačka ter ga zapodil iz grada. Mačka ni hotel umoriti tako neusmiljeno, podaril mu je življenje. Ponosno je naznanil potem gospodu baronu, da je hudobce pobil vse do zadnjega.

Gospod baron ni hotel, da bi bil minil kar tako ta slovesni dan, ko je njegov zvesti sluga s svojim pogumom rešil njega in njegovo hišo „hudobnih duhov“. Zahvalil in pohvalil je svojega vedno zvestega Jankota in v spomin napravil imenitno pojedino. Med jedjo si je mel Janko zadovoljno roke in se gladil po trebuhu, ki se že davno ni počutil tako dobro, pa prosil Boga, da bi hotelo biti vedno tako. Gospod baron ga ni imel več za služabnika, ampak za svojega rešitelja in najboljšega prijatelja. Oba sta spoznala, da je boljše, ako človek sam je meso kot

tirana in da tudi strelav sploh bilo ni. Sedaj smo vsi radovedni na preklic uradnega korespondenčnega urada. V tej zadevi je včerajšnji seji državnega zbora interpeliral državni poslanec dr. Šusteršič. V Interpelaciji se očita deželnemu predsedniku Heinu, da je ministerskega predsednika Körberja krivo informiral. Interpelacijo dobe naši naročniki prihodnjič v roke.

Pri občinskih volitvah na Trati pri Škofji Loki je dobila občino katoliško narodna stranka. Dolina, ki je dala Slovincem dr. Tavčarja, je obrnila hrbet liberalnim nazorom. Ali bo to dr. Tavčarja privedlo do spoznanja, da bo na stara svoja leta spoznal, kako se je motil, da bo on premagal katoliško narodna načela. Prepričani smo, da bo, ako pride do tega spoznanja, veliko bolj zdrav in če omogoči, da se Slovenci ne bomo pulili za brezmiselni liberalizem, ampak na starem slovenskem programu stali združeni proti nasprotnikom, na stare svoje dni veliko bolj zadovoljen, nego je bil v brezvspešnem boju, v katerem je imel okolu sebe tako malo pravih prijateljev.

Zaupnica. Zaupnico svetniku kranjske trg. in obrtne zbornice gospodu Ivan Kregarju v Ljubljani izdala je obrtna zadruga v Novem mestu. Glasi se tako-le: Veleblagorodnemu g. Ivan Kregarju, zbornični svetnik, načelnik okr. bolniške blagajne, član ljudske posojilnice itd. v Ljubljani. Podpisana zadruga je v svoji seji dne 19. maja 1903 enoglasno sklenila, Vašemu Veleblagorodju izreči ob priliki Vaših predlogov, stavljenih v seji trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani z dne 28. aprila 1903 popolno zaupnost, kar blagovolite kot dokaz naklonjenosti do Vašega Veleblagorodja od strani tukajšnjih obrtnikov sprejeti. — Ob enem pa podpisana zadruga Vaše Veleblagorodje najljudneje naproši, da še v bodoče tako neustrašeno in temeljito njih opravičene želje in zahteve zastopati blagovolite. — Obrtna zadruga za sodni okraj novomeški v Novem mestu.

Pesnik Aškerc je bil o binokostnih praznikih na božjem potu na sv. Višarjih.

Pritožba in prošnja na prometno ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku. Iz gorenjske doline se nam piše: Uprava državnih železnic jako slabo skrbi za osebni promet na progi Tržič-Ljubljana. Vlak, kateri odhaja zjutraj iz Trbiža ob 4.15 minut, ima do Lesc samo tri vagone. Ker je sedaj promet radi predora na Hrušici izredno velik, je skoraj slednji dan pomankanje prostora. In tako se pripeti skoro slednji dan, da morajo potniki, ki plačajo voznino za II. razred, sedeti natlačeni skupaj s tistimi, ki plačajo voznino za III. razred. Mi vsakemu privoščimo če dobi to ugodnost, toda vprašamo se, ali je potem sploh še vredno jemati karto za II. razred ob tržnih dnevih, zlasti ob pondeljkih je tolika gnječa, da morajo potniki stati. Če je konduktar vljuden, potem je že še, potem se tudi vozovi I. razreda na

pa da bi ga metal mačkam. Ljudje so pač ljudje, mačke pa živali.

Samega veselja je povedal pozneje Janko to zgodbo svojim najboljšim prijateljem. Ti so povedali dalje, tako da je kmalu vedelo celo mesto o tem dogodku. Samo gospodu baronu si ni upal nobeden ziniti o tem, kakšne ima za ušesi njegov Janko.

Ko je bil gospod baron nekoč povabljen k neki gostiji, je povedal celo zgodbo o baronovih mačkah eden baronovih prijateljev vpričo vseh v zabavo. Imen ni hotel imenovati, a vsak je takoj vedel, da meri na barona pl. Gattone. Ta pa je vstal, dvignil čašo in rekel:

„Da ni bil moj Janko tisti, ki mi je zagodel to burko, bi mu jaz že pokazal. A o Jankotu sem bil vedno prepričan, da je pošten in bistroumen dečko, jaz pa sem ponosen, da me je rešil bedaste ljubezni do mačk in pa mojega babjeverstva. Turški molek naj pa visi v gradu v spomin onega dne, in Janko, moj rešitelj, bo moj najljubši prijatelj do smrti. Torej, slavna gospoda, Bog živi našega vrlega Jankota!“

„Bog ga živi!“ vzkliknejo vsi gostje enoglasno in kot srebrni zvončki so zazveneale rujne čaše na zdravje vrlemu, bistroumnemu grajskemu Jankotu.

polni, toda če se kak nemški agent hoče nalezati, morajo pa drugi potniki stati. Tem vsem nedostatom bi se dalo kratko odpraviti, če da prometno vodstvo mesto treh priklopiti pet vagonov, dva družega in prvega razreda, trije pa tretjega. Mislimo, da zaradi dveh vagonov stroj do Lesec ne bo omagal. Pa še nekaj! Na nobenem vozu državnih železnic ne dobiš slovenskega napisa, da se ne sme pluvati na tla. Ali velja ta zapoved samo za Nemce? Ogromna večina potnikov na progi Trbiž-Ljubljana je vendar slovenske narodnosti. Ako tega g. Proske ne verjame, naj se enkrat pelje v III. razredu, pa ne v salonskem vozu. Dokler prometno ravnateljstvo ne napravi v železničnih vozovih slovenskih napisov, toliko časa naj ta prepoved za Slovence ne velja! To dvojno željo pokladamo na srce prometnem ravnateljstvu, saj je v interesu prebivalstva in direkcije same!

Še Koroška naj se oglasi. Vsa Slovenija je izrazila svoje sočutje s trpečimi brati Hrvati, samo naša tužna Koroška še molči. Tudi ta se mora oglasiti. Res je žalosten položaj koroških Slovencev, ali ravno to bi bilo najveselejše znamenje, če bi tudi koroški Slovenci manifestirali za svobodo hrvatskega naroda. Koroški Slovenci živijo tudi pod pritiskom vlade, naj tudi oni povzdignejo svoj glas. Koroški Slovenci bodo pri tej manifestaciji gotovo jedini. Torej na dan koroški Slovenci!

Celjski Slovence pomotoma aretiran v Ljubljani. Dne 1. junija se je mudil odvetniški koncipijent g. dr. V. Pegan iz Celja s svojo v Ljubljani. Ko se je na kolodvoru ločil od urednika g. Štefeta, mu je ta zaklical v slovo: „Živila Hrvatska!“ Kmalu pa pride za njim detektiv ter ga odvede na policijsko stražnico južnega kolodvora. Detektiv je namreč menil, da tiči v aretiranem gospodu hrvatski urednik Sirovatka, katerega bi ban dal rad zapreti, pa ga ne more nikjer ujeti. G. dr. Pegan se je izkazal, da ni Sirovatka in potem so ga izpustili. Ta slučaj kaže, kako slepo pomaga naša vlada hrvatskemu banu, čeravno taji ministerski prezident na Dunaju vsako vmešavanje v hrvatske razmere. Državni poslanec dr. Šusteršič je radi tega v včerajšnji seji državnega zbora interpeliral ministerskega predsednika.

Protestni shod v Celju za Hrvatsko je bil sijajen. Udeležilo se ga je nad 5000 ljudstva. Predsedoval je dr. Srnec. Govorili so dr. Hrašovec, Hrvata Marinčič in dr. Ferri. Dr. Kukovec je predlagal primerne resolucije. Impozantna manifestacija se je končala brez najmanjšega nerada. Bil je to istotako sijajen shod, kakor sta bila shoda za brate Hrvate v Trstu in v Ljubljani.

Manifestni shodi za Hrvate hodo jutri: dva v Gorici, eden pa v Nabrežini. Prihodnje nedeljo bo še več takih shodov na Slovenskem.

„Slovenska krščansko socialna zveza“ pri procesiji sv. Rešnjega Telesa v tukajšnji stolnici nastopi z društveno zastavo. Zbirališče ženskih in moških udeležnikov je prihodnji četrtek točno ob 8. uri zjutraj v veliki dvorani „Kotoliškega Doma“, odkoder odkorakamo skupno k procesiji. Želeti je velike udeležbe in v ta namen živahne agitacije. Na mnogobrojno svidenje! Odbor „Slov. kršč. soc. zveze“.

Turnarska slavnost v „proslavo“ 40 letnice obstanka tukajšnjega nemškega „Turnvereina“ se vrši v senci bajonetov danes in jutri v Ljubljani. V deželnem gledališču bodo turnarji razvili raz svoje zastave frankfurtarske trakove, kar je zasluga slovenske večine v deželnem odboru kranjskem!

Demonstracije za Hrvatsko v postojinski jami. Poroča se nam, da je binokostna praznika v Postojini kar mrgolelo orožnikov. V jami je občinstvo burno klicalo: „Živila Hrvatska!“ „Abzug Hedervary!“ Neki ogerski grb so morali sneti.

Iz Stražišča pri Kranju se nam poroča: Zabava kat. slov. izobraževalnega društva v Šmartnem se je dne 1. junija 1903 sijajno izvršila v veliko zadovoljnost kakor domačih, istotako tudi tujih gostov. Že ta okoliščina, da se je vršila veselica na prostem, je ugajala vsemu prišlemu ljudstvu, zlasti iz mesta Kranj, katero

se je v tolikem številu odzvalo povabilu, da je sedežev kar primanjkovati začelo. Vse je težko pričakovalo, kdaj se vzdigne gledališki zastor in se prične igra „Ne udajmo se“. Pač težko presoditi, kateremu igralcu pri tej igri gre največja hvala: ali Reziki (gdč. Ješe) in njeni materi (gdč. Bogataj) ali Muhi (g. J. Tepina) ali zavijaču (g. J. Fabjan) — skratka, vsi so se obračali neprisiljeno in fino maskirani, kakor bi bili Bog ve kolikokrat že poskušali svojo srečo v dramatici. Tudi župan (g. Čadež) v svoji postrežljivosti in Jurij korenjak (g. Fr. Tepina) v svoji prebrisanosti težko najdeta tekmeča. Druga igra „Zamujeni vlak“ se je posrečila vsem igralcem brez razločka v toliki meri, da so od občinstva želi zaslužen neprestano hvalo zlasti glavni junak igre mojster Peter (g. Al. Masterl). Mimika njegova in vseh njegovih soigralcev kaže, da imajo v sebi skrite izvrstne igralne talente. Želeti je le, da zopet vsi ti igralci, ki so zdaj tako izborno rešili svojo nalogo, nas kmalu obvesele z drugim svojim nastopom. Mestna godba kranjska in pevski zbor sta vrlo sodelovala. Katol. slov. izobraževalno društvo v Šmartnem sme biti pač ponosno na toliki uspeh pri prvem svojem dramatičnem nastopu.

V Ljubljano je prišel v torek nadvojvoda Josip Ferdinand, kateri ostane tu prideljen 27. pešpolku. Sprejele so ga slovesno civilne in vojaške oblasti ob grmenju topov.

Izredno odlikovanje. „Nov. Vremja“ piše, da je gosp. dr. Ljudevit Jenko, velezaslužni predsednik tukajšnjega „Ruskega krožka“, od „Slavjanskovo vospomagatelnoga društva“ v Moskvi imenovan častnim članom. To izredno odlikovanje je častno priznanje zaslug g. dr. Jenka. Doslej še noben Slovenec ni dosegel tega počaščenja. Čestitamo!

Resen opomin Slovincem v kočevskem okraju. V „Slovincu“ čitamo, da se v Kočevju ustanovi tiskarna, ki bo ultranemška. Slovenci, ki se naseljujejo med Kočevarji, se v kratkem ponemčijo, ker je vse nemško v šoli, cerkvi in uradih, a moralne in gnotne podpore nimajo nobene. Zadnji čas je, da se Slovenci gospodarsko in politično organizirajo. Slovenci v kočevskem sodnem okraju so gospodarsko šibkejši od Nemcev. Nevarnost je, da ne pridejo v gospodarsko odvisnost od Nemcev. S tem izgube narodno in politično samostalnost. Ganite se vendar Slovenci ob Kolpi in nad Čubranko.

Orožniški postajevodja ukradel 800 kron, Fran Smole je Ani Hafner, kuharici na orožniški postaji v Škofji Loki, ko je ondi bil nameščen za orožniškega postajevodjo, ukradel hranilnično knjižico za 800 K, ter jo dal Ani Božič, da je denar vzdignila. Pri porotni obravnavi v Ljubljani je bil Fran Smole obsojen na 4 leta težke ječe, Ana Božič pa je bila oproščena. Pri Fran Smoleju, ki je zadnji čas bil paznik v tukajšnji jetnišnici, so smatrali za obtežljivo, da je s tatvino prekršil svoje stanovske dolžnosti in s tem napravil mnogo pohujšanja.

Prijeti roparji. Roparji, ki so zadnji čas strašili po Štajarskem in Kranjskem, so imeli svoj glavni sedež v Laškem. Njihov vohun je hodil okolu preoblečen v berača. Dne 1. junija je prijelo orožništvo člana te družbe Vincenca Voga, katerega dolže tudi nekega umora. Dalje so prijeli v Rečici pri Laškem znanega berača Franca Kolarica, ki je že pripoznal, da je bil roparjem za vohuna. Kolarič je povedal, da je bil načelnik tolpi neki Umek, sodruga pa neki Meglič in Slaneg. Vsi so imeli pri sebi pištole. Meglič in Slanega imajo tudi že pod ključem. Sedaj še ne vedo, ali so to Kranjci ali Hrvatje. Za drugimi člani te roparske družbe pozveduje orožništvo.

Raz strehe je padel 29. maja tesar Matija Homec, po domače Sivček iz Gorenjevsi, občina Trata in se tako poškodoval na glavi, da je trenutku pozneje izdihnil svojo dušo.

Samomor radi samomora. V soboto zjutraj so našli v Gabrčah pri Postojni obešenega Jožefa Erjavca, ki se je baje usmrtil iz žalosti, ker se je pred kratkem usmrtila njegova hči v Trstu.

Kje bo laška pravna akademija? „Piccolo“ je izvedel z Dunaja, da je naučni minister dr. Hartel privatnim potom sporočil prof. Mussafia, da se italijanske paralelke inomostskega vse-

učilišča premeste v Trst. V ta namen se vrše pogajanja s trgovinskim ministerstvom, da bi se v Trstu ustanovila pravna akademija v zvezi s trgovinsko visoko šolo. Poleg tega da se ustanovi tudi mešana fakulteta, na kateri se bodo predavale znanosti in literatura. Prof. Mussafia da takoj skliče italijanske poslance, katerim to sporoči.

Peti slov. časnikarski shod v Plznu. Binkoštno praznike se je vršil peti časnikarski shod v Plznu, kateri je bil dobro obiskan, kakor prejšnji. Otvoril je zborovanje M. Chylinski z dolgim primernim nagovorom, povdarjaje važnost shoda ter izrekaje nado, da bodo razprave mirne in veličastne. Predsednikom shoda je bil izvoljen Hrvat dr. Mazura iz Zagreba, Malorus Markov podpredsednikom in drugim podpredsednikom Srb Fabris iz Dubrovnika. Poslali so udanostno izjavo cesarju. Banket je priredil časnikarjem občinski svet plzenski.

Shod za slovensko vseučilišče v Pragi. Dne 24. maja 1903 je bil shod slovenskih akademikov v Pragi za slovensko univerzo v Ljubljani. Zastopani so bili vsi slovanski narodi. Razen rektorja in protektorja in dekana medicinske fakultete, se je shoda udeležil prijatelj slovenskega naroda prof. dr. Chodonsky, ki je bil tudi predsednik shoda. V imenu Slovencev je govoril g. Starè in g. Lavrenčič, v imenu Srbov g. Radoman, v imenu Hrvatov g. Donžević in v imenu Čehov g. Čermak. Sklenjene resolucije se glase: „Slovansko dijaštvo zbrano na manifestačnem shodu v dvorani univerze v Karolo-Ferdinandove dne 24. maja 1903, prosi c. k. vlado: 1. Da ustanovi slovensko univerzo v Ljubljani in sicer brez vsega obotavljanja in tako vstreže temu opravičenemu postulatu in resnični potrebi slovenskega naroda. 2. Da z upeljavo italijanske univerze v Trstu ali Gorici ne izdaje na milost in nemilost domači slovenski živelj laški nenasitnosti. 3. Dijaštvo pozivlje vse slovanske državne poslance, da prisilijo vlado, da dovoli do sedaj najbolj zatiranemu slovenskemu narodu to, kar mu gre po božji in avstrijski postavi. 4. Dijaštvo pozivlje vse slovanske poslance k edinosti glede vseh sedaj akutnih postulatov slovanskih, ki so: slovenska univerza v Ljubljani, češka univerza v Brnu in rusinska univerza v Lvovu. — Po shodu okoli poldne je šlo dijaštvo k Narodnem gledišču in tukaj se je odkrilo in zapelo: „Kje dom je moj“. Policija je bila sicer za petami, a ker ni bilo nobenega nemira, se je umaknila. Po imenovani pesmi so se razšli in ko so šli memo nemškega kazina, so nemški dijaki ostentativno kazali svoje kape, a naši visokošolci niso na to kar nič reagirali.

Drobne novice. Sedanji visokospoštovani, mnogozaslužni prečastiti g. prijor P. Gerard Maier v Zatičini je imenovan od kongregacije Episc. et. Regul. za opata zatiške opatiije. — V petek, 29. min. mes. popoldne ob tri četrt na 5. uri je nastal velikanski požar v Velkem Prdlogu pri Leskovcu. Po preteku 5. minut je bilo 28 poslopij v ognju. 12 posestnikov je postavljeno pod milo nebo, kajti rešili so le to, kar so imeli na sebi, pa živino. — Po zadnji zapuščinski obravnavi za pok. g. Luk. Kenda dobi Ciril in Metodova družba 1734 K 38 v. — Nemški „Schulverein“ je vzdrževal 1902. l. 15 šol z 28 razredi. — Umrle je na Vrhniki posestnik Maks Jelovšek.

Grozna nesreča na železnici. V nedeljo zvečer okoli 10. ure dogodila se je na železnici med Tržičem in Devinom strašna nesreča. Padel je namreč pod vlak neki gospod in ga je vlak grozno razmesaril. Njegovo truplo našli so, ko so vstavili vlak, prerezano čez polovico ter glavo popolnoma zmečkano. Zgodilo pa se je baje tako-le: Omenjeni gospod odpeljal se je v nedeljo zvečer iz Gorice proti Trstu z vlakom, ki odhaja iz Gorice ob 8.38 min. zvečer. Opomniti je treba, da so bili ta dan vsi vlaki prenapolnjeni z izletniki, vračajočimi se v Trst in na druge kraje, iz Gorice, kakor tudi iz družih furlanskih mest in krajev. Izletniki pa so se čez dan dobro najedli in še bolj napili, tako, da je v vseh železniških vozovih vladal strašen živ-

žav. Kričali so, peli in žvižgali po vozovih, tako, da je bilo za treznega človeka prava muka, voziti se s takimi ljudmi. H kričanju in k petju pridružilo se je v vozu, v katerem se je vozil omenjeni gospod, tudi hreščanje močne harmonike. Gospod ni mogel več prenašati tega hrupa, izstopil je iz kupeja na hodnik ter hotel prestopiti v drugi voz, misleč, da je drugi voz tako združen s prvim, kakor je to navada pri sedanjih modernih vozovih s hodnikom. Ker je bil pa drugi voz jeden izmed starih vozov, bilo je med njim in med prvim vozom nekoliko praznote, in skozi to praznoto padel je nesrečnež pod vlak. Njegov krik je slišal sprevodnik, ki je dal takoj znamenje, da se je vlak ustavil, ali bilo je prepozno, kajti šlo je med tem časom čez nesrečneža že nekaj vozov, tako, da so ga našli, ko se je vstavil vlak, v onem stanu, kakor smo že prej zgoraj omenili. Sodna komisija, ki je prišla okoli jedne ure popolnoči na lice mesta, je našla pri pokojniku denarnico z denarjem, zlato uro z zlato verigo in več vizitnic. Prepričala se je kmalu, da je nesrečnež g. dr. Karol Heinzl, očesni zdravnik iz Trsta. Pokojni dr. Heinzl je spremljal, kakor je zdaj znano, svojo soprogo, ki mu je pred kratkim časom povila prvega sinka, v soboto v Solkan, kjer je najel neko vilo za poletni čas. Dr. Heinzl je prišel šele pred nekaj leti v Trst in se je nastanil tam kot očesni zdravnik. Ker je bil jako spreten in je bil poleg tega tudi jako vesten in ljubeznjiv, pridobil si je v Trstu splošno spoštovanje in je imel tudi vse polno dela. Klicali so ga prav pogosto tudi v Gorico in je bil posebno dober prijatelj g. dr. Rojica. Pred nekoliko leti poročil se je v Trstu z gđ. Emo Conciani, ki mu je, kakor smo omenili poprej, pred kratkim časom povila sinka. Ta nesreča napravila je globok vtis na vse one, ki so pokojnika poznali.

Okolu sveta.

Dogodki na Hrvatskem. V sredo po noči so se zopet vršili hudi izgredi v Križanah pri Crkvenicah. Demonstrantje odstranili so povsod table pri trafikah in pri poštah. V Zlataru so bili v sredo hudi izgredi, pri katerih je bilo več oseb ranjenih, dva kmeta in en orožnik so ostali mrtvi. V Lipovcu so kmetje naskočili grad grofa Erdödyja, sorodnika bana Hedervaryja. Grad je baje popolnoma razdejan, vsa vrata so razbita. V Mihovljanih so kmetje razorožili orožnike in jih strahovito pretepli. Orožniški vodja Gračamin umira. V Stubici so kmetje užgali nekaj gozdov mažarske gospode ter razbili vse mažarske grbe in napise. — V Jalkovu blizu Varaždina so demonstranti pobili okna na hiši bivšega ministra za Hrvatsko, pl. Josipovića. Narod je demonstriral tudi pred kolodvorom v Varaždinu. — Tudi v Lenpi in okolici zapirajo ljudstvo. — V Koprivnici so kmetje navalili na dom mažarona barona Jukeja in na nekaterih krajih zapalili gospodarske zgradbe. Tako vre med hrvatskim narodom vedno bolj. Ljudstvo je v boju za svoje pravice začelo prestopati meje ter posebno navaljuje na hiše mažarov. In vendar hočejo le s silo zatreti hrvatski pokret. Kam privede tako postopanje, pokaže bodočnost. Značilna je izjava banova: „Raje se dam obglaviti, nego bi se umaknil pred političnimi demonstracijami.“ Ban torej noče iti, in da raje vreči v ječo ves svet, nego bi se umaknil pred nevoljo hrvatskega naroda. Veseli pojav v teh bojih je sloga med Srbi in Hrvati. Dijaštvo zagrebskega vseučilišča je sklenilo, da se v poslopju vseučilišča zopet vzida plošča srbskega podpornega društva. Govorniki so povdarjali slogo Hrvatov in Srbov proti današnjemu sistemu. Po govorih so skupno zapeli hrvatsko in srbsko himno. Srbi pozivljajo narod v pomoč bratom Hrvatom in se čuje, da so Srbi poseben tiskan poziv proti banu Hedervaryju razposlali po celem Srijemu. Na binkoštno nedeljo bile so v Zagrebu zopet velike demonstracije. V Zagrebu je grozno stanje. Čakajo, da se razglasi nagla sodba.

Slajna zmaga krščanskega učiteljstva na Dunaju. Kdo bi si bil mislil pred nekaj leti!

Dunajsko učiteljstvo je pri svojih desetih konferencah volilo šest zastopnikov v okrajni šolski svet. Oddanih je bilo skupno 3826 glasov. Krščansko misleči učitelji so dobili 2000, liberalni pa 1500 glasov. Zmagali so prvi s tremi kandidati, s tremi pa so prišli v ožjo volitev, pri kateri brezdvomno zmagajo. Poraz liberalnega in socijalno demokratskega učiteljstva je naravnost uničevalen.

Avstrija in Italija. Odnosaji med Avstrijo in Italijo postajajo od dne do dne čudnejši. Danes se bavi s temi odnosaji skoro vse avstrijsko in italijansko časopisje. Večina dunajskih listov je mnenja, da ne more biti več govora o kaki zvezi med Avstrijo in Italijo z ozirom na čudne pojave zadnjih dni. Ni ga namreč dne, da se ne bi v Italiji v tem ali onem mestu vršile grde protiavstrijske demonstracije. Take so se vršile te dni v Rimu pred poslopjem avstrijskega poslanika. Mnogoštevilna množica, kričala je pred poslopjem „Viva l'Italia“, „Abbasso l'Austria“, „Viva il Trentino“, „Viva Trieste“. Poseči je moralo vmes vojaštvo in prišlo je med vojaštvom in civilisti do krvavih spopadov. Stanovanje avstrijskega poslanika morajo stražiti vojaki.

Po Italiji se vrše po raznih mestih hrupne, protiavstrijske demonstracije. Na tisoče ljudstva demonstrira proti Avstriji, ker je bilo nekaj laških visokošolcev v Inomostu nekoliko od nemških dijakov natepenih. Po ulicah sežigajo avstrijske zastave. — Res prijetne zaveznike imamo!

Pomembna potovanja. Laški kralj bode potoval na Francosko in Angleško. Predsednik francoske republike potuje na Laško. Govori se da se osnuje zveza med Italijo, Francosko in Angleško, ki bo naperjena proti Avstriji in Nemčiji. Kakor na Balkanu, tako tudi tu podpihuje Rusija. Nemški cesar pride obiskat našega cesarja. Ruski car potuje v Rim.

Pomembne vesti. V Novem Sadu se je ustanovil srbsko-hrvatski odbor, ki hoče z makedoskim odborom vprizoriti splošno slovansko gibanje na Balkanu. Gibanje ki se sedaj širi po Hrvatskem, je prestopilo že v Bosno, ker se prebivalstvo navdušeno zavzemlje za Hrvate. Po Dalmaciji je vse napeto.

Poljaki in Hrvati. Madjarska nasilja proti Hrvatom so privedla tudi Poljake do pravega spoznanja. Poljaki, ki so do zdaj jedini izmed Slovanov simpatizirali z Ogri, začeli so jim zadnji čas odločno obračati hrbet. Nedavno je imel „Slovanski klub“ v Krakovem svoj sestanek, na katerem so se razpravljali tudi sedanji dogodki na Hrvatskem. Med drugimi je govoril tudi prof. Jablonowski, ki je dejal, da je bilo prijateljstvo med Poljaki in Madjari pač čvrsto v prvi polovici pretečenega stoletja, ko še ni bilo prave razlike med Madjari in Ogrsko, ko je še namreč bila Ogrska harmonična ednota raznih narodnosti. A to ednoto, ne pa madjarski narod, so Poljaki ljubili. Danes pa, ko se je madjarsko pleme postavilo na krmilo ter zatira vse nemadjarske narode, je nekdanje prijateljstvo izginilo in Poljaki morajo skleniti srčno prijateljstvo s hrvaškim narodom, ki trpi krivice ter se težko bori za svoje pravo. K temu shodu pripominja „Nova Reforma“: Bili so časi, ko so se Poljaki z Madjari v eni vrsti bojevali za svobodo. Danes pa, ko Madjari takrat priborjeno svobodo izrabljajo za tlačjenje naših bratov, ter so s svojim uplivom dosegli celo, da se tlačeni niti ne pripuste h kroni prositi milosti, ne sme poljsko zastopstvo vsega tega mirno gledati.

Novo vrste smodke, v katerih bode silno malo nikotina, bode vpeljala avstrijska tobačna režija. Imenovale se bodo „Selectro“ in „Rosita“.

Nov torpedo, ki razruši največje vojne železne oklopnice, poskušali so v Antwerpenu. Poskušnje so se posrečile. Iznajditelj meni, da se bliža konec važnosti velikih in dragih vojnih oklopnice.

Zdravljenje raka. V Simli v Indiji je zdravnik Ros iznašel način, s katerim se s pomočjo posebno pripravljene kuhinjske soli zdravi rak.

Zastrupljenje miši. Gotovo je najboljšo sredstvo za pokončavanje miši dobra mačka. Toda večkrat se mačka ne zadovolji samo z miši, ampak se rada v shrambah posluži tudi

slanine. Zastrupljenje miši je tudi pomišljenja vredna stvar, ker miši večkrat strup prenesejo na človeška živila. Najboljše je, ako se jim nastavi podstavek od rož, napolnjen s klorovim apnom in se apno nekoliko omoči z vodo ali z kisom.

Največji slapovi na svetu. V nekaj mesecih bo dosegla železnica, ki jo grade od Kajire do Kapstadta, velike Viktorinje slapove reke Zambes. Ti slapovi se raztegajo eno miljo daleč. Voda pada 130 metrov globoko in vodna moč znaša, kadar je reka narasla, 35 milijonov konjskih sil. Oblaki megle se dvigajo iz globočine in 10 milj na okrog se čuje bobnenje.

Jednakost v Ameriki. V pokrajini New-Orleans je izšel nedavno zakon, po katerem morajo imeti vsi oni vlaki, ki vozijo skozi ulice, za zamorce posebne oddelke. V drugih pokrajinah se je že leta 1889. zaukazalo raznim železniškim družbam, da morajo v svojih vlakih napraviti za uboge črnce posebne prostore, in sicer za ženske druge, za moške druge. Ta razlika je posledica one mrznje, ki jo gojijo Amerikanci, posebno oni iz južnih pokrajin, proti črncem, katerih se ogibljejo kot nižje rase. Amerikanska svoboda in enakost velja pač samo za bele Amerikance. Če bodo še nadalje tako postopali, ne bo zamorsko vprašanje nikdar povoljno rešeno.

Dobrodušen milijonar — dedič. V Bresciji je umrl pred dnevi prejšnji župan iz Goito pri Mautu-ju. Dr. Francesko Boldrini je postavil v testamentu za glavnega dediča več kot treh milijonov lir premoženja Karla Ceni ter prezrl vse druge sorodnike. Karl Ceni je kljub temu, da je bil testament pravičen, odstopil od testamenta in si je pridržal le 500 000 lir, 100.000 lir pa je sklenil darovati sorodnikom. Ostalo premoženje, več kot dva milijona lir, pa je prepustil sorodnikom dr. Bodrini. To velikodušno delo milijonarja vzbuja po celi Italiji največje zanimanje.

V čolnu v Avstralijo se meni prepeljati iz Londona v juniju baron M. E. Waron, doma iz Avstralije. Čoln je dolg 3'60 metra in je nalašč za to pot konstruiran ter tako zavarovan, da se nikakor prevrniti ne more. Baron je že več tako drznih voženj naredil. Kot 20 letni mladenič se je sam prepeljal iz Neufundlandije na Angleško v majhnem čolnu.

Z revolverji v cerkev. Neki pariški list poroča, da je bonapartist Cassagnac priporočal, naj verniki nosijo s sabo revolverje v cerkev glede zadnjih dogodkov, „da se morejo braniti proti kanaljam, ki hočejo motiti službo božjo“.

Levi sovražniki avtomobilov. V Londonu se mudi neki menški cirkus, ki ima tudi leve. Nekega dne se je hotel posestnik cirkusa producirati z levi na avtomobilu. Toda levov ni mogel zlepa pripraviti do tega, da bi šli na avtomobil. Slednjič se mu je to posrečilo s prav laskavimi besedami. Ko je bila vožnja končana, je hotel posestnik leve zopet spraviti v njih klet. Pa komaj se je posestnik obrnil od levov, že so ti naskočili avtomobil in ga hoteli popolnoma raztrgati. In zdaj naj še kdo trdi, da žival nima razuma!

Bogat berač. Berač Simon Opačič se je z rokami plazil iz enega kraja do drugega. Prišel je na ta način do Dunaja, Budapešte, v Italijo i. t. d. Okolu vratu je imel vrvice, na tej je bila privezana palica, na kateri je slonela sključena leva noga. Bil je grozen skopuh, ki bi bil za eno krono rad po krivem prisegel. Priberačeni denar je posojal na visoke obresti in tako polagoma obogatel. Radi krive prisege je bil dvakrat obsojen, prvič na tri, drugič na sedem let težke ječe. Zadnje kazni pa ni prestal. Umrl je v kaznilnici koperski l. 1896. Ko bi do danes živel, bi bil gotovo že milijonar, po čemur je vedno hrepenel. Na smrtni postelji je izrazil željo, naj se od njegovega premoženja prej nič ne prodaja, dokler ne doseže vrednosti 1 milijon goldinarjev. Njegov nečak pa je prelomil oporoko in je začel povračevati, kar je pokojni zakrivil, a sodnija ga je ustavila. Pokojnik je živel ves čas svojega življenja v največji skromnosti.

To ni bilo lepo! Sosed Jaka bil bi se rad imetno v mesto vozil, pa kočije imel ni. Ide si

tedaj izposoditi k sosedu Štefanu. Prav vesela je bila vožnja. Drugi dan potrebuje sosedi Štefan še en plug k svojemu. Pošlje k sosedu Jaku si rečeno orodje izposoditi. Sosedu Jaku pa se je škoda zdelo lepega novega pluga in da glas sosedu Štefanu: „Obžalujem, ne morem, strt je!“ To ni bilo lepo! — Turinovi so Zobinove na gostijo vabili. Dasi je bilo Zobinovim na gostijo zelo težavno iti in dasi jim je to delalo veliko stroškov, so vendar vsi prišli in počastili Turinove, svojo ljubo žlahto. Drugo leto so pa Zobinovi vabili Turinove na gostijo. Tedaj rečejo Turinov oče: „Deca, nič ne bo! Škoda krajcarjev!“ To ni bilo lepo! — Veliki Petrovgrad napovedal je svetovno razstavo za leto 1904. Tedaj pošlje zlata Praga svoje poslance v Petrovgrad in zahteva, da bi zamogla kar največ svojega blaga razstaviti in razprodati, da naj se celi odločeni prostor nji da, za ostale narode naj se preskrbi več prostora in razstava bodi še leta 1905. Velikodušno je veliki Petrovgrad ustregel vsem željam zlate Prage, dasi so stroški za to ogromno narasli. Kmaloma na to je slavil veliki Petrovgrad svojo desetletnico. Berlin, Pariz, Budapest i. dr. mesta poslala so sijajne čestitke, kakor je to stara šega med pošteni znanci in prijatelji, le zlata Praga ni čestitala velikodušnemu Petrogradu. To ni bilo lepo! — Leta 1902. slavil se je sijajno v Ljubljani IV slovenski novinarski shod in v velikem številu prihiteli so mnogoštevilni Čehi na Slovensko, da je bilo res veselo. Leta 1903. vršil se je V. novinarski shod in sicer v Plzenu na Češkem. Ali Slovenci so poslali le enega svojih časnikarjev čez Severnik na Češko, Čehom praviti, da na Slovenskem novinarjev po poklicu prav za prav ni. To ni bilo lepo!

„Slovenski List“ prodaja se v Ljubljani v Brus-Štefetovi prodajalnici Pred škofijo. V Kranju se prodaja v prodajalnici gosp. Floriana. Posamezna številka stane 14 vinarjev.

Pristno čebelno-voščene sveče

4 47-18 prodaja
Janko Šink, svečar v Kranju
kg pò 5 K, poštne prosto.

**Spominjajte se
ljudskega sklada!**

Špecerijsko in železno blago, barve i. t. d.

6 12-12 prodaja po ceni
Franc Omersa v Kranju.

**Jutri na
Šmarno goro!**

Vsaki gospodinjji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

